

SØK2011 SENSORVEILEDNING VÅR 2020

Oppgave 1 (25%)

- a) Redegjørelsen bør inneholde en forklaring av begrepet dødvektstap, som oppstår fordi det introduseres en skattekle. Dvs. at konsumenter og produsenter stilles overfor ulike priser slik at konsumentenes verdsetting av den sist konsumerte enheten er høyere enn kostnaden for den sist produserte enheten. Skatten innebærer derfor at konsumet av det skattelagte godet blir mindre enn det som er samfunnsøkonomisk optimalt. Størrelsen på dødvektstapet avhenger blant annet av hvor høy beskatningen er, og av elastisiteten i etterspørselen. Forklar gjerne begrepet elastisitet. Og det gis belønning til kandidater som diskuterer *hvorfor* elastisiteten er avgjørende for dødvektstapet.

Alternativt kan en ta utgangspunkt i at dødvektstapet skyldes en eksternalitet som skyldes at konsumentene substituerer seg bort fra det skattelagte godet.

Når to goder beskattes er det hensiktsmessig å beskatte det minst elastiske godet mest fordi økt pris til konsumentene ikke påvirker etterspurt mengde i samme grad for dette godet. Kan fortsette med en intuitiv forklaring av Ramsey' regel.

- b) I dette tilfellet er etterspørselen etter gode X mindre elastisk, som tilsier høyere skattesats for dette godet. Siden godet konsumeres av rike vil skatteleggingen ha en ønsket sosial profil.

Oppgave 2 (25%)

- a) Definisjon progressiv inntektsskatt:

Etabler $d\left(\frac{T(I)}{I}\right)/dI = \left[T'(I) - \frac{T(I)}{I}\right]/I$ der $T(I)$ -skatt som funksjon av inntekt.

Progressiv skatt er definert ved $T'(I) > T(I)/I$, som innebærer at $d\left(\frac{T(I)}{I}\right)/dI > 0$, altså at gjennomsnittsskatten øker med økende inntekt.

- b) Et inntektsskattesystem som kombinerer bunnfradrag med lik marginal skattesats for alle inntekter kan beskrives som

$$T = -B + tT, \text{ der } B (\geq 0) \text{ er bunnfradrag og } t \text{ er skattesats}$$

Dette gir

$$dT/dI = t \text{ og } T/I = -B/T + t < dT/dI, \text{ dvs. progressivt skattesystem}$$

- c) Et skattesystem uten bunnfradrag, men med høyere marginal skattesats for høye inntekter beskrives slik: $t = t_0$ for $I < I_0$ og $t = t_1$ for $I > I_0$, der $t_0 < t_1$, der t skattesats og I inntekt.

$$T = \begin{cases} t_0 I & \text{for } I < I_0 \\ t_0 I_0 + t_1 (I - I_0) & \text{for } I > I_0 \end{cases}$$

Progressiv skatt for $I > I_0$. Begrunnes som ovenfor ved å vise at gjennomsnittsskatten er lavere enn marginals-katten.

- d) Betrakter skattesystem der inntekt inntil 100 000 kr beskattes med marginal skattesats lik 2% og der inntekter over 100 000 kroner beskattes med 30%. En politiker foreslår å endre systemet til 1% på inntekt under 100 000 kroner og 20% på inntekt over 100 000 kroner. Favoriserer dette skattesystemet husholdninger med lav inntekt?

Eksempler på argumenter:

En lavinntektshusholdning med inntekt lik 50 000 kroner får halvert skatten fra 2000 kr til 1000kr. Høyinntektshusholdning får redusert skatt fra 122 000 kroner til 81 000 kr, en reduksjon på 41000 kr. Den prosentvise reduksjonen er på 34 prosent. Altså større prosentvis reduksjon for lavinntektshusholdet.

Lavinntektshusholdet sitter igjen med 49000 kr etter endring, sammenlignet med 48000 kr før. Økningen i inntekt etter skatt som andel av inntekten er $1000/50000 = 0.02$. For høyinntektshusholdet er økningen i inntekt etter skatt som andel av inntekten $41000/500000 = 0.08$.

Systemet er progressivt både før og etter endringen.